

5 SEKUNDÁRNÍ OBCHODOVÁNÍ S CENNÝMI PAPIŘY

5.1 Klasifikace sekundárního obchodování s cennými papíry

Sekundárním obchodováním se rozumí obchodování cenných papírů a jiných investičních nástrojů, které již byly na kapitálovém trhu obchodované.

Obchody na kapitálovém trhu nejobecněji dělíme (jak již bylo uvedeno výše) na obchody na regulovaném trhu, obchody v mnohostranném obchodním systému, obchody na komoditní burze, obchody na devizové burze, obchody u obchodníka s cennými papíry provádějícího systematickou internalizaci, obchody v rámci veřejné dražby cenných papírů, obchody over the counter (což jsou vše obchody na veřejných trzích), a na obchody na neveřejných trzích, kam se řadí individuální obchody, tj. převody práv k cenným papírům, které nejsou registrované na veřejných trzích, úplně mimo jakýkoli druh organizovaného převodního místa na smluvním základě.

Obchod uzavřený na regulovaném trhu byl dříve zákonem definován jako smlouva o koupi a prodeji investičního nástroje na regulovaném trhu, pokud alespoň jedna ze stran je osobou oprávněnou uzavírat burzovní obchody. V současnosti podobnou definici nemáme, nicméně můžeme ji v plném rozsahu aplikovat na sledující text. Princip obchodování je založen na automatizovaném zpracování pokynů k nákupu a prodeji investičních instrumentů. Na regulovaném trhu obvykle rozeznáváme několik trhů (číselná vyjádření odpovídají Burze cenných papírů Praha):

- hlavní trh: emise formou veřejné nabídky minimálně 200.000.000 Kč, 25 % emise rozptýleno mezi drobné investory, činnost minimálně tři roky, o přijetí rozhoduje burzovní výbor pro kótaci,
- vedlejší trh: emise formou veřejné nabídky minimálně 100.000.000 Kč, 25 % emise rozptýleno mezi drobné investory, činnost minimálně tři roky, o přijetí rozhoduje burzovní výbor pro kótaci (na Burze cenných papírů Praha aktuálně vedlejší trh není),
- nový trh: pro nové společnosti a menší emise, které nesplňují výše uvedené podmínky; v jejich pozadí vystupuje tzv. patron – člen Burzy cenných papírů Praha, a.s., jako ručitel investorské veřejnosti (nový trh aktuálně na Burze cenných papírů Praha není),
- volný trh: pro cenné papíry, které nesplňují podmínky pro jiné trhy, je vyžadováno méně informací, nižší poplatky.

Obchody s cennými papíry se skládají ze dvou složek:

1. převod peněžních prostředků a
2. převod cenných papírů nebo investičních nástrojů.

Obvykle se tedy provádí dva reciproční převody, tedy převod peněžních prostředků kupujícího ve prospěch prodávajícího a převod cenného papíru nebo investičního nástroje prodávajícího ve prospěch kupujícího.

Na regulovaném trhu **Burzy cenných papírů Praha** probíhají následující **typy obchodů**, které odpovídají jednotlivým částem regulovaného trhu:

- automatické obchody, aukční režim – aukční obchodování s uskutečněním nákupů a prodejů vždy hromadně v určitém okamžiku,
- automatické obchody, kontinuální režim – průběžné kontinuální uzavírání obchodů s cenovou a časovou prioritou,